

AVAIN

UUTISET • 4.2023



Pääkirjoitus	
Varovaista kasvua ensi vuonna	2
.....	
Puheenjohtajan palsta	
Koulutuksella varaudumme tulevaan	3
.....	
Työpaikan kameravalvonta	4
.....	
Some kaapattu	
– hätä ei ole tämän näköinen	5
.....	
Turvaurakoitsijat ry:n	
syystapahtuma Lahdessa	7
.....	
Merkkipäiviä	10
.....	
Työturvallisuuslakiin	
muutoksia – mitä se	13
tarkoittaa käytännössä	
.....	
Lakipalsta:	
Liiketoimintakauppa vai	15
osakekauppa	
.....	

Kuluttajille suunnatut palvelut tukevat Suomen taloutta – varovaista kasvua luvassa ensi vuonna

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ennustaa palvelualoille keskimääräistä heikompa, mutta laajaa kasvua ensi vuonna. Kuluttajille suunnatut palvelut tukevat nyt koko Suomen taloutta, selviää tuoreesta **Etlan Suhdanne Toimialat -julkaisusta**. Tänä vuonna kasvussa ovat hotelli- ja ravintola-ala, kiinteistö- ja liike-elämän palvelut sekä rahoitus- ja vakuutustoiminta. Kauppa sekä kuljetus ja varastointi supistuvat. Teollisuudenkin tuotanto jatkaa alamäkeään, mutta rakentamisessa on jo ensi vuonna luvassa varovaista kasvua.

Syksyn 2023 Suhdanne-ennusteessa Etla arvioi Suomen kokonaistuotannon kehityksen olevan vielä ensi vuonna kaksijakoinen. Palvelualojen kasvu pysyy vajaassa kahdessa prosentissa. Kasvun heikkeneminen heijastuu erityisesti kuljetukseen, varastointiin ja tukku-kauppaan sekä muille palvelualoille, jotka toimittavat välituotteita erityisesti jalostukseen. Teollisuus supistuu keskimäärin 2,2 prosenttia ja rakentaminen kääntyy varovaiseen kasvuun.

Kuluttajien heikosta ostovoimasta huolimatta palvelualoista tänä vuonna kasvavat erityisesti majoitus- ja ravitsemistoiminta, kiinteistö- ja liike-elämän palvelut sekä rahoitus- ja vakuutustoiminta. Hotelliyöpymiset ovat palanneet pandemiaa edeltäneelle tasolle kotimaisten ja länsimaisten matkailijoiden voimin. Venäläisten ja aasialaisten matkailijoiden paluuta ei ole näköpiirissä, joten toimiala jää koronapandemiaa edeltäneestä kasvusta.

Venäjän ylilentokielto hidastaa kuljetus- ja varastointialan toipumista

Kauppanala sekä kuljetus ja varastointi supistuvat tänäkin vuonna. Ilmaliikenteeseen vaikuttaa erityisesti Venäjän ylilentokielto, kun taas teollisuuden, rakentamisen sekä vientimarkkinoiden heikko suhdanne näkyy maa- ja merikuljetuksissa. Kuljetus- ja varastointialan toipuminen pandemiasta on vielä selvästi kesken, mutta toimiala kasvaa taas ensi vuonna. Pandemiaa edeltänyttä tasoa ei kuitenkaan saavuteta ennustevuosina 2023–2025.

Lähes kaikkien teollisuuden alatoimialojen tuotanto jää sekä tänä että ensi vuonna edellisvuotista pienemmäksi. Toimialoista suurin eli metalliteollisuuskin painuu tänä vuonna lievästi miinukselle.

Päätoimialoista vain metsäteollisuus kasvaa ensi vuonna. Vielä tänä vuonna metsäteollisuuden kehitystä painaa erityisesti paperiteollisuus, jonka tuotanto on romahtanut koko Euroopassa. Toimialan odotetaan kuitenkin elpyvän ensi vuonna.

Rakentaminen kääntyyneen varovaiseen kasvuun ensi vuoden aikana

Yleinen epävarmuus, heikot kansainväliset talousnäkymät sekä korkotason nousu syventävät jo laskussa olleen rakentamisen tuotannon notkahdusta. Etlan arvion mukaan rakennusala kääntyy kuitenkin varovaiseen kasvuun ensi vuoden aikana, ja vuodesta 2025 eteenpäin kasvu on jo nopeampaa.

Näiden jo hieman toiveikkaiden ennusteiden myötä haluan kiittää teitä lämpimästi tästä vuodesta ja tehdään ensi vuodesta yhdessä parempi!

Oikein hyvää joulua ja uutta, parempaa vuotta 2024!



Ona Gardemeister, toimitusjohtaja

Koulutuksella varaudumme tulevaan



Jyri Aho,
puheenjohtaja

Ala kehittyä valtavaa vauhtia ja koulutuksen rooli korostuu yhä enemmän. Toimintakenttämme on vuosien mittaan muuttunut ja muuttuu edelleen kovaa vauhtia ja tulevaisuuden tarpeita voimme vain arvailla. Tuotteet ja palvelut kehittyvät, joka vaatii meiltä aivan uudenlaista osaamista ja erikoistumista. Oman lisänsä tilanteeseen tuo turvallisuusalan alati koveneva kilpailu. Yritysten ja toimipisteiden vetäjien on pidettävä omaa osaamistaitoaan yllä ja varmistettava, että osaaminen on ajan tasalla niin uusien tuotteiden kuin lakien ja säädöstenkin osalta. Heidän vastuullansa on myös varmistua, että koko henkilöstön tietotaito on ajan tasalla. Tämän päivän ja varsinkin tulevaisuuden osaamista ei varmasti yksi henkilö pysty täyttämään. Tämän takia on ensiarvoisen tärkeää jakaa yrityksissä vastuualueita ja kouluttaa henkilöstöä vastuualueiden mukaan. Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö takaa menestymisen myös tulevaisuudessa.

Erikoistuminen ja yhteistoiminta ovat avainsanat toimialallemme nyt ja tulevaisuudessa. Turvaurakoitsijat ry tarjoaa koulutusta ja

neuvontaa jokaiselle jäsenelle, toimipisteitten vetäjille ja yrittäjille. Kannattaa huomioida, että Turvaurakoitsijoiden koulutukset eivät ole ainoastaan suunnattu yritysten ja toimipisteiden vetäjille, vaan tarkoitettu laajalti käytettäväksi yritysten sisälle niille työntekijöille, joiden työtehtäviä koulutukset koskevat. Koulutustoimintaa tulee edelleen kehittää ja otamme mielellämme koulutustarpeisiin liittyvää palautetta. Myös turvallisuusalan eri koulutustoimijat ja yhteistoimintajäsenemme tarjoavat monipuolisesti erilaisia koulutuksia muun muassa tuotetuntemuksesta, asennukseen sekä myyntiin. Koulutautumalla panostamme tähän päivään ja tulevaisuuteen!

Haluaisin lisäksi muistuttaa tärkeästä asiasta, joka koskee kaikkia turvasuojaustehtävissä työskenteleviä henkilöitä. Kaikilla turvaurakointiliikkeen palveluksessa olevilla henkilöillä, jotka suorittavat hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä tulee olla voimassa oleva turvasuojaajakortti, jonka myöntää paikallinen poliisilaitos. Näitä tehtäviä ovat sähköisten ja mekaanisten lukitusjär-

jestelmien, murtohälytysjärjestelmien ja kulunvalvontajärjestelmien asentaminen, korjaaminen tai muuttaminen. Siten kaikilla lukokosepillä ja turvalaitejärjestelmäasentajilla on lain mukaan oltava kortti. Mikäli kortin saamisen kanssa on kiire hakemuksen hyväksymisen jälkeen poliisi voi tarvittaessa antaa todistuksen, joka toimii korttina siihen asti, kunnes virallinen kortti toimitetaan hakijalle. Turvasuojaajan on pidettävä kortti hyväksymistä edellyttävissä turvasuojaustehtävissä aina mukanaan ja esitettävä se pyydetessä toimeksiantajan edustajalle, turvasuojaajan työnantajalle, muulle työhönsä liittyvälle henkilölle sekä valvontaviranomaiselle (poliisilaitoksen tai poliisihallituksen edustajalle). Turvasuojaajakortti on aina sidoksissa työnantajayritykseen, mikäli turvasuojaaja vaihtaa työpaikkaa, on vanha kortti mitätöitävä ja uusi haettava uuden työnantajan yhteystiedoin. Työnantajan tai elinkeinoharjoittajan aina on viipymättä ilmoitettava turvasuojaajan työsuhteen tai tehtävien päättymisestä poliisille.

Mukavaa ja turvallista joulunaikaa!

TYÖPAIKAN KAMERAVALVONTA

Laki yksityisyyden suojasta työelämässä rajaa kameravalvonnan käyttöä työpaikoilla. Käräjäoikeus otti tänä vuonna kantaa teollisuusyrityksen kameravalvontaan, sillä tapauksessa lain ehdot eivät täyttyneet.

Teollisuusyrityksen toimitusjohtaja sai kesälä Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa tuomion yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain rikkomisesta. Syynä oli yrityksessä käytetty kameravalvonta, jonka katsottiin kohdistuvan yksittäisiin työpisteisiin ilman hyväksyttävää perustetta. Työnantajan mukaan kamera oli asennettu kuvaamaan yleisesti teollisuushallia ja piha-aluetta, ei yksittäisiä työntekijöitä. Kuvaamista perusteltiin sillä, että tallenteiden avulla voitaisiin jälkikäteen tutkia mahdollisten työtapaturmien ja vaaratilanteiden syitä. Toisena tarkoituksena oli suojata koneita ja materiaaleja sekä henkilökunnan omaisuutta varkauksilta.

Käräjäoikeus katsoi rikoksen vähäiseksi, eikä tuominnut siitä rangaistusta, vaikkei perusteita hyväksyntäkään. Tuomiota pidetään silti tärkeänä, koska se auttaa omalta osaltaan tulkitsemaan yksityisyyden suojaa työelä-

mässä koskevaa lakia. Kameravalvonta työpaikoilla on yleistä, mutta oikeuskäytäntöä siitä on suhteellisen vähän ja tämä on tiettävästi ainoa teollisuuteen liittyvä tapaus.

Kameravalvontaa saa kohdistaa työpisteisiin vain välttämättömistä syistä, kuten väkivallan uhan tai muun terveyteen liittyvän vaaran tai haitan ehkäisemiseksi. Myös rahan tai muun arvokkaan omaisuuden suojaaminen voi olla riittävä peruste. Esimerkiksi kaupan kassalle kohdistettu kameravalvonta on perusteltua, vaikka sitä voidaan pitää yksittäisen työntekijän työpisteenä. Työhön liittyvä väkivallan uhkaa ja siellä luonnollisesti käsitellään myös rahaa.

Kameravalvonnan sijasta olisi ensisijaisesti hyödynnettävä keinoja, jotka puuttuvat yksityisyyden suojaan lievemmin. Esimerkiksi osalla työpaikoista varkauksia voitaisiin estää kulunvalvontaa tehostamalla. Tässä kyseisessä teollisuusyrityksessä varkauden mahdollisuus oli hyvin vähäinen, kun työntekijät olivat paikalla. Jos kuvaus olisi tehty vain yöaikaan, kun tila oli tyhjä, olisi se ollut lain mukaista. Tähän yrityksessä siirryttiin sittemmin. Toisaalta taas tuotantoprosessin sujuvuutta ja mahdollisia häiriötilanteita voi seurata kameravalvonnalla, kunhan yksittäisiä

työntekijöitä ei tarkkailla. Jos taas kameravalvonnalla tavoitellaan työturvallisuuden parantamista, työpaikalla olisi syytä miettiä, onko kaikki muut toimet jo tehty, onko vaarojen arviointi kunnossa ja koneet suojattu? Jos kyse on kaupasta, tietävätkö työntekijät, miten toimia uhkaavissa tilanteissa.

Laki edellyttää henkilöstön edustajien kuulemista kameravalvontaa käyttöön otettaessa. Työntekijöille pitää kertoa, mikä kuvaamisen tarkoitus on, missä kamerat sijaitsevat ja mihin mahdollisia tallenteita käytetään. Valvonnasta on myös ilmoitettava näkyvästi niissä tiloissa, joihin kamerat on asennettu. Avoimuus näissä asioissa on tärkeää, koska salailu herättää aina epäluuloja. Työnantajien olisi myös hyvä tutustua lainsäädäntöön tai käyttää asiantuntevia turvaurakointiliikkeitä konsultteina.

Kameravalvonta ei ole erityisen huomion kohteena työsuojelutarkastuksissa, vaikka-kin tässä jutussa mainitun teollisuusyrityksen tapaus päättyi rikosprosessiin tätä kautta. Kameravalvonnan epäkohdat tulivat ilmi työsuojelutarkastuksessa ja työnantaja sai velvoitteen hoitaa puutteet kuntoon. Kun näin ei ollut tapahtunut seuraavaan tarkastuskäyntiin mennessä, juttu eteni poliisille.





Some kaapattu – hätä ei ole tämän näköinen

Tietomurtojen määrä on noussut tänä vuonna poikkeuksellisen paljon, erityisesti yksityisten ihmisten sometileihin kohdistuneiden hakkerointien vuoksi. Niistä kaksi kolmasosaa oli Facebook-murtoja.

Tilille murtautuminen alkaa yleensä puhelinnumeron pyytämisestä tai tunnetun organisaation nimissä mainostetusta kilpailusta, joka on todellisuudessa huijaus. Traficom ja Kyberturvallisuuskeskuksen mukaan suurin osa murroista olisi jäänyt yritykseksi, jos hakkeroidussa laitteessa olisi ollut käytössä kaksi- tai useampivaiheinen tunnistautuminen.

Tilille murtautuminen käynnistyy usein 'oman lapsen' nimissä pyydetystä puhelinnumerosta tai huijauskilpailusta. Todennäköisesti uusia ilmiöitä ja yritystapoja tulee lisää jatkuvalla syötöllä. Kyberturvallisuuskeskus on jo muutama vuosi sitten koonnut turvaohjeita yhteen otsikolla **Nasevia neuvoja tiliesi suojaamiseksi**, googlettamalla pääsee viraston sivulle, josta löytyy linkit eri ohjeistuksiin.

Esimerkiksi Facebook antaa hyvät neuvot **kuinka kaapattu tili voidaan palauttaa**. Täältä löytyy myös linkki, josta voit päästä kirjautumaan takaisin tilillesi suojaamaan sen kuin myös linkki niihin työkaluihin ja toimenpiteisiin, joilla tilin voi turvata etukäteen väärinkäytöksiltä ja haittaohjelmilta.

Nyt ihan viime viikkojen aikana rikollisten tähtäimessä ovat tunnukset, joilla hallinnoidaan yritysten ja yhdistysten Facebook-sivuja. Kyberturvallisuuskeskukselle on raportoitu runsaasti tapauksia Facebook-sivujen tietomurroista.

Rikollinen on tekeytynyt palvelun virkailijaksi, esim. *"Meta Business Support"* ja lähettää Messengerin kautta viestin, jossa kerrotaan, että tili tai sivu suljetaan tai jäädytetään, ellei asiakas reagoi vaatimuksiin. Viestissä on mukana linkki, jota pitäisi seurata. Tyypillisesti linkin takana odottaa kirjautumis-

sivun näköiseksi naamioitu valesivu, jolle syötetyt käyttäjätunnukset ja varmistuskoodit menevätkin rikollisen haltuun. Haltuunsa saamallaan tunnoksilla rikollinen pystyy kaappaamaan Facebook-sivun omaan käyttöönsä ja levittämään sen kautta valemainoksia, tilausansoja tai muuta rikollista.

Vilpillisissä Messenger-viesteissä on usein puhuteltu uhria

"Dear admin ..." ja aloitettu viesti yhteen kirjoitetulla kuusi-merkkisellä koodilla *"Track#12X34Y"*. Viestin syyksi on ilmoitettu, että sivuilla julkaistu viesti rikkoo tekijänoikeuksia tai mainostussääntöjä. Annettu linkki ei johda Facebookin omaan osoitteeseen, vaan johonkin joka näyttää melkein samalta, esim. *"facebookjob"*.

ENNAKKOON SUOJAUTUMINEN

1. Käytä jokaisessa palvelussa uniikkia salasanaa.
2. Varmista, että tiliin on liitetty useampi kuin yksi yhteystieto (sähköposti, puhelinnumero tai vastaava).
3. Varmista, että tiliin liitetyt yhteystiedot ovat omassa hallussasi ja aktiivisia – sähköpostitili on olemassa ja pääset siihen käsiksi, puhelinnumero on kirjotettu oikein ja se on edelleen käytössä.
4. Ota käyttöön kaksi- tai useampivaiheinen tunnistautuminen (2FA, MFA).
5. Varmista, että sinulla on ensisijaisen MFA-vaihtoehdon lisäksi myös muita vaihtoehtoja käytössä. Kannattaa miettiä mitä tehdä, jos esim. älylaitteessa oleva applikaatio ei ole käytettävissä laitteen hajoamisen vuoksi (esim. tekstiviestipohjainen lisävarustus toissijaisena optiona toimii tällöin).
6. Varmista, että palveluiden tileihin liitetyt sähköposti-osoitteet on suojattu myös samoja oppeja käyttäen.
7. Pidä mielessä mahdolliset delegoidut oikeudet ja niistä aiheutuvat seuraukset – jos tilillä on oikeuksia muihin tileihin tai palveluihin tai toiset tilit voivat käyttää tiliä, ne kannattaa suojata samoin opein aukkojen välttämiseksi.

TUNKEUTUMISEN TAPAHDUTTUA

1. Yritä ottaa tili takaisin haltuun kyseisen palvelun automaattityökalujen kautta. Varo väärennettyjä huijausviestejä! Monessa palvelussa on automaattisia varoitustoimintoja käytössä salasanojen vaihdoista ja uusista kirjautumisista.
2. Ota yhteyttä palvelun ylläpitoon tilin palauttamisprosessin aloittamiseksi, jos automaattityökalut eivät toimi.
3. Tee asiasta rikosilmoitus. Rikosilmoituksen voi tehdä verkossa tai paikallispoliisiasemalla. Vaadi tekijää vastuuseen rikoksestaan. Jos prosessi tuntuu raskaalta, pyydä apua Rikosuhripäivystyksestä.
4. Tee asiasta ilmoitus Kyberturvallisuuskeskukseen. Ilmoituksen voi tehdä joko ilmoituslomakkeella tai vapaamuotoisella sähköpostilla osoitteeseen **cert@traficom.fi**



iLOQ HOME

avaa ovet älykkääseen asumiseen

iLOQ HOME -järjestelmä on laajennus digitaaliseen iLOQ 5 Series -pääsynhallintajärjestelmään. Järjestelmän avulla sekä isännöitsijät että asukkaat saavat lukitusratkaisusta enemmän irti järjestelmän älykkäillä toiminnoilla, jotka mahdollistavat omatoimisemman käytön ilman turhia välikäsiä. Näin säästyy sekä aikaa että turhaa vaivaa.



iLOQ

Turvaurakoitsijat ry:n syystapahtuma Lahdessa 27.10.2023

**Turvaurakoitsijat ry
järjesti 27.10.2023 syystapahtuman
Lahden Seurahuoneella
ja Lahden Upseerikerholla.**

Vuoden 2023 vuosikokous oli pidetty Teams-kokouksena suuren kesäkuisen kansainvälisen tapahtumamme johdosta, joten halusimme antaa yhteistoimintajäsenillemme ja jäsenyrityksillemme mahdollisuuden verkostoitua ja kuunnella mielenkiintoisia luentoja.

Iltapäiväseminaari alkoi puheenvuorolla **Kun turvallisuuden käsite muuttui**. Puolitoista vuotta sitten alkanut Ukrainan sota muutti rauhallista maailmaamme perin pohjin ja erilaiset kyberhyökkäykset lisääntyivät merkittävästi myös meillä Suomessa. Kansainvälisesti

on arvioitu, että yritykset joutuvat ransomware-hyökkäysten kohteeksi 11 sekunnin välein. Kustannukset yrityksille näistä haittaohjelmista nousevat 20 miljardiin dollariin.

Haitantekoyritykset niin kriittiseen infrastruktuuriin kuin yrityksiinkin ovat valitettavasti arkipäiväistyneet ja rikolliset keksivät jatkuvasti uusia haavoittuvuuksia ottaa haltuun esimerkiksi mobiiliapplikaatioita. Tekoälyn tulevia vaikutuksia voidaan vasta arvailla.

Lisääntyneet turvallisuusuhkat tuovat niin haasteita kuin mahdollisuuksiakin; Vaikka turvallisuuteen käytettävä rahamäärä kasvaa merkittävästi, muuttuvat samalla pääsynhallinnan, kulunvalvonnan ja lukituksen ratkaisut yhä IT-lähtöisemmiksi, mikä tulisi nähdä mahdollisuuden lisäksi myös riskinä.

Joudumme miettimään, kuka vastaa kiinteistön kokonaisturvallisuudesta ja kenen intresseissä se on? Muutoksen seurauksena osaamisen edellytys ja vaatimukset korostuvat yhä enemmän ja ne myös pirstaloituvat, jolloin alan toimijoilta vaaditaan yhä enemmän.

Toinenkin esitys käsitteli kyberturvallisuutta ja kuinka se vaikuttaa turvallisuusalaan.

Selkeä vaikutus on se, että digitaalisen ja fyysisen maailman rajat ovat hämärtyneet ja järjestelmien koko ja kompleksisuus kasvaneet huimaa vauhtia. Lisäksi integraatiot järjestelmien välillä ovat yleistyneet ja yksityissektorin ja viranomaisten yhteistyö lisääntynyt.

Teknologia on murroksessa, sillä aiemmat suljetut ympäristöt ovat nyt liitettynä muuhun tietoverkkoon ja analogiset järjestelmät ovat vaihtuneet IP-pohjaisiin. Myös laitteiden määrä kohteissa on lisääntynyt ja yhä useammasa paikassa suoritetaan tallentavaa kamera-valvontaa. Lisäksi jopa yksityiskodeissa on siirrytty osin tai täysin sähköiseen lukitukseen.

Suomen NATO-jäsenyys ja NIS2-direktiivi tuovat uusia haasteita ja vaatimuksia kyberturvallisuuden ylläpitoon. Jo nyt kyberhyök-

**Yhteistoimintajäsenten
ständeillä kävi kova kuhina.**



Turvaurakoitsijoiden Ona Gardemeister ja 1. varapuheenjohtaja Katri Koskela luovuttivat Vuoden Yhteistoimintajäsenen - tunnustuksen Kamic Installationin Jani ja Sami Riikoselle.

käysten määrä Suomessa on NATO-jäsenyyden myötä lisääntynyt ja turvajärjestelmät heittävätkin entistä enemmän valtiollisten toimijoiden mielenkiintoa.

Tulevaisuuden visiot ovat: Turvatekniikka sulautuu osaksi kiinteistöautomaatiota, ja





1920-luvun glamourin tunnelmissa Katri Koskela, Hiimu Järvenpää sekä Tiia Kuparinen.

AR- ja VR-sovellukset lisääntyvät turvateknikassa. Lisäksi autonomiset ajoneuvot ja alukset korvaavat ihmisen, joka lisää kyberturvallisuuden merkitystä. Myös tekoäly lisääntyy sekä kyberhyökkäysten torjunnassa, että automatisoitujen hyökkäysten toteuttamisessa.

Seminaariosuuden päätti huikea **Marjo Rantanen**, joka puhui tunnelmajohtamisesta ja sai temmattua koko porukan mukaansa vauhdikkaaseen esitykseensä. Marjo korosti tunnelman merkitystä johtamisessa ja yritysmaailmassa. Hän antoi matkaevääksi viisi tunnelman supervoimaa: Arvostus, varmuus, vaikuttaminen, reiluus ja yhteenkuuluvuus.

Seminaarin jälkeen oli vuorossa perinteinen yhteistoimintajäsenten tuote- ja palveluesittely. Ilahduttavasti paikalla oli edustajat 17 yhteistoimintajäsenyrityksestä, kiitos vielä tuhannesti, että olitte paikalla!

Juhlailallisen teema oli 1920-luku ja vanhan ajan glamour Bond-elokuvia unohtamatta. Hienosti teeman mukaisesti pukeutunut juhla-aväki nautti Lahden Upseerikerhon antimista ja parhaan asun palkinnon voitti **Janne Forsström**. Iltatilaisuudessa valittiin myös vuoden 2023 yhteistoimintajäseneksi **Kamic Installation Suomi**.

Hieno tapahtumamme jatkui vielä Lahden Seurahuoneella dj:n tahdissa pikkutunneille.

Kiitos vielä kerran kaikille osallistujille, teitte juhlasta Juhlan!



Pukukilpailun voittaja Janne Forsström sekä vaimo Satu Keurulainen.

JOULULAHJA TYÖNANTAJALTA – pitääkö maksaa veroa?

Joulu on jo lähes ovella ja monessa yrityksessä annetaan työntekijöille joululahjoja. Tyypillinen verovapaa joululahja on herkkukori, konjakkipullo, viinipullo, työnantajan valitsema konsertti- tai teatterilippu tai enintään 100 euroa maksava esine.

Näin ollen verovapaaksi hyväksyttävän joululahjan arvo voi siis olla enintään 100 euroa. Verovapauden edellytyksenä on, että kaikki työntekijät saavat samanlaisen lahjan. Työntekijä voi myös valita lahjansa useammasta samanarvoisesta työnantajan osoittamasta lahjavaihtoehdosta.

Jos työntekijät ovat saaneet vaikkapa kesällä 30 euron muun vähäisen verovapaan lahjana, pienentää tämä aikaisemmin annettu lahja verovapaan joululahjan enimmäisarvoa. Työntekijälle annettua merkkipäivälahjaa tasavuotia täytettäessä, häälahjaa tai pitkäaikaisesta palveluksesta annettua lahjaa ei kuitenkaan oteta huomioon, kun lahjojen yhteismäärää lasketaan.

Jouluraha tai joulubonus on palkkaa kuten yksilöimätön lahjakorttikin. Niistä pitää maksaa veroa samalla tavalla kuin palkastakin.



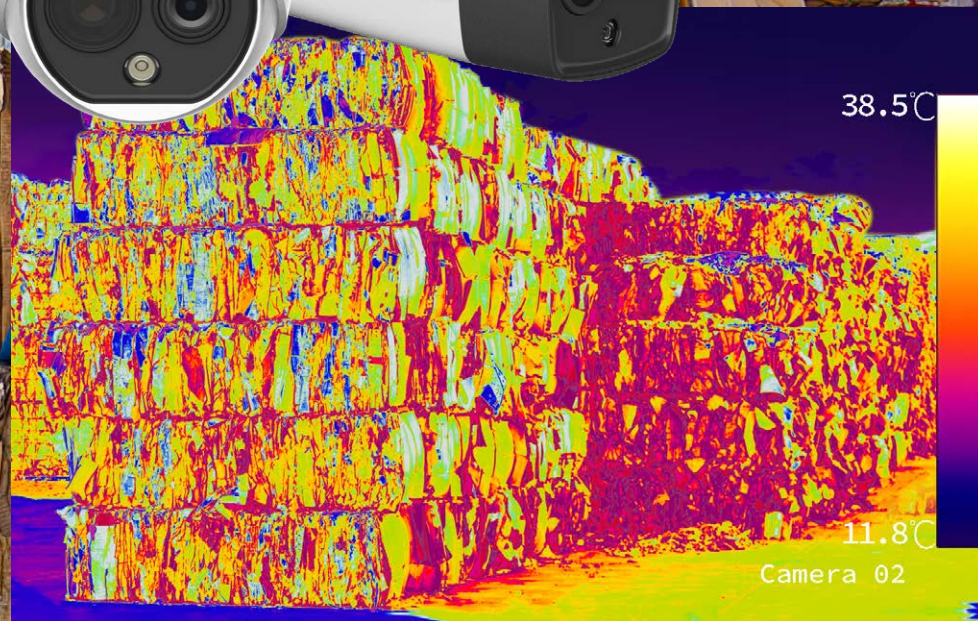
Faktaa:

Joululahjaksi annettu lahjakortti on verovapaa, jos seuraavat viisi edellytystä täyttyvät:

1. Lahja annetaan koko henkilökunnalle.
2. Lahjakortin arvo on enintään 100 euroa.
3. Lahjakortti on henkilökohtainen, eli nimetylle työntekijälle annettu.
4. Työnantajan on rajannut lahjakortin käyttökohteen tietystä paikasta hankittavaan esineeseen tai palveluun, eikä lahjakortilla voi hankkia muuta. Lahjakortti voi oikeuttaa valitsemaan tuotteen tai palvelun useiden samanlaisten tuotteiden tai palveluiden joukosta taikka tuotteen tai palvelun useiden erilaisten tuotteiden tai palveluiden joukosta.
5. Lahjakorttia ei voi muuttaa rahaksi.

HIKVISION

Lämpökamera ennaltaehkäisee tulipaloja **ajoissa**



Nopea Hälytys Epänormaalin
Korkeista Lämpötiloista



Kosketukseton Palontorjunta



Visualisoitu Lämpötilan Mittaus

HeatPro

Merkkipäiviä

Jatkamme taas merkkipäivistä kertovaa palstaamme.

Tällä kertaa on vuorossa Riihimäen Lukkohuolto Oy:n Jouni Vesanto, Avainahjo Oy:n Arto Kuosmanen sekä Arvolukko Oy:n Antti Hirvonen.

Lukkoseppämestari, Turvaurakoitsijat ry:n ja Lukkoseppämestarikillan hallituksessa useasti ollut ja molempien puheenjohtajana toiminut Jouni Vesanto täytti 50 vuotta toukokuussa, mutta syntymäpäiväjuhlia vietettiin Dublinissa marraskuun puolivälissä sukulaisten ja ystävien voimin.

Avainahjo Oy:n Arto Kuosmanen täytti 50 vuotta marraskuun alussa ja Arvolukko Oy:n lukkoseppämestari Antti Hirvonen joulukuun alussa 60 vuotta.

Kysyimme syntymäpäiväsankareilta jo tutuksi tulleet kysymykset:

- 1. Kauanko olet ollut alalla, miten olet tälle alalle tullut ja mikä on muuttunut urasi aikana?**
- 2. Mikä on parasta ja mikä haastavinta alalla työskentelyssä?**
- 3. Mikä innostaa sinua aina uudestaan?**
- 4. Miten rentoudut työpaineista?**
- 5. Mikä on parasta juuri tässä iässä?**
- 6. Mitä sanoisit 20-vuotiaalle itsellesi?**



Jouni Vesanto:

- 1.** Alalle tuli vuonna 1990 vanhempieni yritykseen aika luonnollisesti, olihan isoisäni perustanut yrityksen ja olin elänyt lukkomaailmassa koko ikäni. Osallistuin myös vanhempieni kanssa usein silloisen Suomen Lukkoseppäliikkeiden liiton vuosikokoustapahtumiin jo teinivuosina. Vuonna 1990 alalla oli vain mekaanista lukitusta, sähkölukot ja oviautomaatiikka tekivät vasta tuloaan, eli kai voidaan kai sanoa, että kaikki on alalla muuttunut.
- 2.** Uudet tuotteet ja niiden haltuunotto, tosin nykyään niitä tulee siihen tahtiin, ettei kaikkea pysty millään itse hallitsemaan. Opettaminen ja lukkojen testaus ovat lähellä sydäntäni, olenkin ollut mukana lukkojen testausryhmässä jo vuosikausien ajan.
- 3.** Jokainen päivä on erilainen ja onnistumiset vaikkapa asiakkaiden ongelmien ratkaisuisissa innostavat yhä uudelleen.
- 4.** Metsästys, luonnossa liikkuminen, sähköpyöräily ja golf saavat minut unohtamaan työpaineet (viimeksi mainittu ei tosin aina rentouta, välillä jopa aiheuttaa enemmän stressiä kuin työ).
- 5.** Pankkivielan määrä 😊
- 6.** Lopeta tupakointi, sillä sen lopettamisesta tulee vuosi vuodelta aina hankalampaa. Osta sen sijaan niillä rahoilla Applen osakkeita.

Arto Kuosmanen:

- 1.** Olen ollut 26 vuotta alalla. Vuonna 1996 moottoripyörä-onnettomuuden jälkeen pohdin, että mitä sitä rupeaisi tekemään. Yksi huoltomiehenä toiminut kaveri sitten sanoi, että lukkoseppä ammatti voisi olla mielenkiintoinen ja siitä se ajatus sitten lähti. Sillä tiellä ollaan vieläkin. Ala on muuttunut todella paljon tänä aikana. Jos joku olisi sanonut 90-luvun lopussa, että lukkoseppä ohjelmoi lukkoja kannettavan tietokoneen kanssa ja ovet avataan puhelimella, niin eihän sitä olisi uskonut. Mutta kuten yritysmaailmassa yleensäkin, täytyy olla jatkuvasti hereillä ja innostua uudesta, muuten jää väijäämättä jälkeen.
- 2.** Parasta on alan monipuolisuus ja hyvien ihmisten kanssa työskenteleminen. Haastavinta on, kun työt eivät tule tasaisesti, joskus on hiljaisempaa ja joskus taas kaikki pitäisi tapahtua samaan aikaan.
- 3.** Asiakkaan hyvä palaute ja onnistuneet projektit palkitsevat.
- 4.** Luonnossa liikkuminen koirien kanssa, harrastukset ja kaikenlainen nikkarointi.
- 5.** Kokemuksen tuoma varmuus ja se, ettei ota stressiä ihan joka asiasta.
- 6.** Opiskele hyvä kielitaito ja elä hetkessä.



►► Merkkipäiviä



Antti Hirvonen.

1. Alalla olen ollut nelisenkymmentä vuotta, ammattikoulun (rakennuslinja) jälkeen armeijaan ja sieltä päästyäni halusin vaihtaa heti alaa ja sopivasti lohjalaisessa lukkoliik-
keessä oli paikka auki. Reippaasti nuori mies

sitten menikin työn hakuun ja sehän kannatti, sillä pääsin töihin ja siitä se ura sitten alkoi. 80-luvun alussa lähes kaikki lukitustyöt olivat mekaanisia ja puun- ja metallintyöstöt piti itse tehdä. 80-luvun lopussa ja 90-luvun alussa alkoi jo sähköinen lukitus yleistymään ja sitä varten pitikin sopivasti kouluttautua myös sähköiseen maailmaan. Parin vuoden asennustoiminnan jälkeen pääsin jo työ-
johtotehtäviin ja siinä samalla suunnittelemaan lukituskohteita.

2. Parasta on alati kehittyvä toimiala ja kun sen kehityksessä pysyy vielä mukana. Haastavimpia ovat taas huonot lähtötiedot kohteiden aloituksissa, mutta toisaalta taas ammattitaitomme niiden ratkaisussa tekee meistä arvostettuja muiden silmissä.

3. Se, kun tilaajan mielestä projekti on mennyt hyvin, tämä käsittää koko projektin aina suunnittelusta loppudokumentointiin.

4. Rentoutumisen osaan jostain syystä helposti, kun suljen työpaikan oven, unohdan kaikki työasiat. Kotiin päästyäni perhe antaa voimaa ja perheen koira taas liikuntaa.

5. Ehkäpä tieto siitä, mitä olisi pitänyt tehdä elämässä toisella tavalla.

6. Mieti hetki ennen kuin teet, kouluttaudu ja opettele pari vierasta kieltä. Elämässä ei saa olla liian kiire.



RAHIKKALA

Puh. (09) 278 4300, 044 0400 004
Sibeliuksenkatu 4, 00260 Helsinki



**Paina kaukosäätimestä ja
anna Nicen hoitaa loput.**

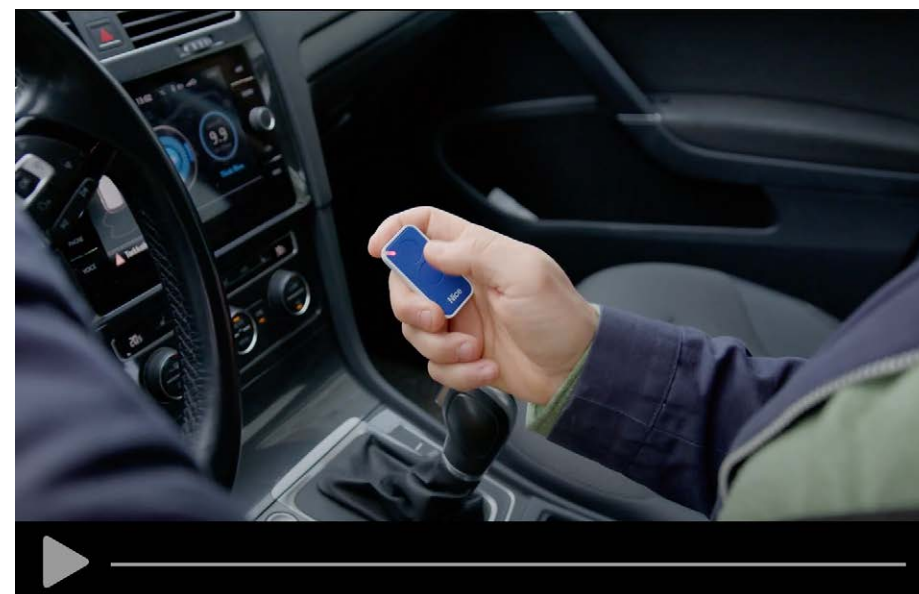
KAUKO-OHJAIMET OSAKSI KIINTEISTÖN AVAINHALLINTAA

Meiltä yksilölliset kauko-ohjaimet, joita pystytään lisäämään ja poistamaan ilman turhia käyntejä kohteessa. Säästät aikaa ja vaivaa sekä saat parannettua kohteen turvallisuutta, kun kauko-ohjaimien käyttäjät on yksilöity ja listattu.



www.sicutech.fi
www.porttiautomatiikka.fi

Katso uusi videomme



**Kiitos kuluneesta vuodesta
ja menestystä vuoteen 2024!**



Työturvallisuuslakiin muutoksia – mitä se tarkoittaa käytännössä

Kesällä tuli voimaan työturvallisuuslain muutos, joka täsmentää työntekijän iän ja muiden henkilökohtaisten edellytysten huomioimista työssä.

Työturvallisuuslakiin tehty muutokset tarkentavat työnantajalle jo aiemmin säädettyjä velvollisuuksia, vaikkei täysin uusia velvoitteita tullutkaan. Lakimuutoksen taustalla on edellisen hallituksen linjaus siitä, että yli 55-vuotiaiden työssä jaksamista edistetään. Keskeiset muutokset koskevat kolmea lain pykälää: työnantajan yleistä huolehtimisvelvollisuutta, vaarojen selvittämistä ja arviointia sekä työntekijöiden opastusta ja ohjausta.

1. Työnantajan on huomioitava, että työntekijöiden henkilökohtaiset edellytykset voivat vaatia yksilöllisiä työsuojelutoimenpiteitä.

Esimerkiksi ikääntyessä ihmisen toimintakyky voi heiketä niin, ettei hän pysty tekemään työtään turvallisesti. Silloin on mahdollisuuksien mukaan tarpeen mukauttaa työtä tai etsiä muita ratkaisuja, joiden avulla työssä jatkaminen onnistuisi. Tämä ei koske vain vanhenemista, vaan yksilöllisten työsuojelutoimenpiteiden tarve voi liittyä nuorempaan ikään. Se saattaa liittyä myös terveydentilaan, puutteelliseen kielitaitoon tai muu hun yksilölliseen seikkaan, jolla on merkitystä työn turvallisuuden ja terveyden näkökulmasta.

2. Työnantajan on jatkuvasti tarkkailtava työympäristön, työolosuhteiden sekä turvallisten työtapojen lisäksi myös työn tekijöiden turvallisuutta ja terveyttä töissä.

Aiemmin työturvallisuuslaki oli hieman tulkinnanvarainen tarkkailun kattavuuden suhteen. Nyt velvollisuus tarkkailla myös työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta tulee selväksi. Tarkoitus on varmistaa, että havaitaan riittävän ajoissa, jos yleiset työsuojelutoimenpiteet eivät ole yksittäisen työntekijän näkökulmasta riittäviä. Tarkkailun avulla työnantaja voi havaita, jos on tarvetta tehdä yksilöllisiä työsuojelutoimenpiteitä ja siten estää työn tekijän työkyvyn heikkeneminen. Jatkuva tarkkailu on järjestelmällistä ja säännöllistä seurantaa. Menettelytavoista on usein sovittu työpaikan varhaisen tuen mallissa. Seurataan sairauspoissaoloja ja pyritään havaitsemaan vielä varhaisempiaakin signaaleja sekä toimimaan näiden hälytysmerkkien mukaisesti. Pienemmillä työpaikoilla tarkkailun voi toteuttaa epämuodollisesti. Työkyvyn ongelmat eivät aina näy ulospäin ja silloin niitä on vaikea havaita. Myös työntekijällä on velvollisuus ilmoittaa työnantajalle, jos hänen työolosuhteissaan on epäkohtia, jotka vaarantavat hänen terveyttään.

3. Työn vaaroja selvitetessä ja arvioitaessa myös ikääntyminen on otettava huomioon. Iän myötä ihmisen fysiologia muuttuu, esim. lihasvoima ja tasapaino heikkenevät. Jos henkilöstöön kuuluu vanhempia työntekijöitä, työolosuhteita on arvioitava myös ikääntymisen näkökulmasta ja tunnistettava mahdolliset riskitekijät, joilla on merkitystä vain tai korostetusti ikääntyvien työntekijöiden osalta, kuten liukastuminen tai kaatuminen ja yötyöhön sopeutuminen. Myös työn digitalisoinnin aiheuttamat vaatimukset kuormittavat usein vanhempia työntekijöitä nuorempia enemmän.

4. Psykososiaaliset riskitekijät pitää tunnistaa kattavasti.

Työn vaaroja selvitetessä ja arvioitaessa on huomioitava myös psykososiaaliset riskitekijät, jotka voivat liittyä työn sisältöön, työn järjestelyihin tai työyhteisön sosiaaliseen toimivuuteen. Tällaisia riskitekijöitä ovat esimerkiksi liiallinen tietomäärä, jatkuvat keskeytykset, vaikeat asiakastilanteet, liiallinen työmäärä ja epäkohdat työyhteisön vuorovaikutuksessa. Ei riitä, että työpaikalla kartoitetaan työstressin kokeminen tai työuupumus, sillä nyt täytyy päästä kiinni juurisyihin ja tätä lakimuutoksella on täsmennetty. Työnantaja ei kuitenkaan voi saada tietoonsa työntekijän terveystietoja, sillä vaarojen arviointi kohdis-

tuu työolotekijöihin. Silloin ei selvitetä yksittäisen työntekijän tilannetta, vaan pyritään löytämään työolosuhteiden aiheuttamia kuormitustekijöitä.

5. Työnantaja huomioi työntekijän henkilökohtaiset edellytykset opetusta ja ohjausta annettaessa.

Aiemmin työturvallisuuslaissa ei ollut erikseen mainittu henkilökohtaisten edellytysten huomioimista opetuksessa ja ohjauksessa, vaikka työnantajalla on ollut siihen velvollisuus jo ennen lakimuutostakin. Työnantajan on siis varmistuttava siitä, että esimerkiksi nuori työntekijä tai suomea vasta opetteleva saa sellaista ohjausta ja opetusta, joka huomioi kokemuksen tai kielitaidon puutteet, myös ikääntymisen tulee ottaa huomioon. Työpaikan ikääntymiseen liittyviin riskitekijöihin tulee kiinnittää huomiota. Myös digitaalisiin työvälineisiin liittyvä opetuksen ja ohjauksen tarve voi olla vanhemmilla työntekijöillä erilaista kuin nuoremmilla.

6. Erityistä vaaraa aiheuttavassa työssä on huomioitava myös raskauden jälkeinen aika.

Työturvallisuuslakia selvennettiin erityistä vaaraa aiheuttavan työn osalta. Aiemmin laissa mainittiin raskaana olevat, nyt lisäksi äskettäin synnyttäneet ja imettävät työntekijät. Jos heille voi aiheutua työstä tai työolosuhteista erityistä vaaraa, työnantajan on ryhdyttävä tarvittaviin torjuntatoimiin. Jos vaaraa ei voida poistaa, työnantajan on pyrittävä siirtämään työntekijä tälle sopiviin työtehtäviin.

*Toivotamme kaikille lukijoille rauhallista
joulua ja menestyksestä vuotta 2024!*



ABLOY

Allteq

**ASSA ABLOY
Hospitality**

 **CDVI**
Security to Access



Confirma

dormakaba

fennia



 **FSM**

 **HEDENGREN**
Security

HIKVISION

 **IDESCO**

iLOQ

KAMIC

 **milestone**

SALTO
inspired access

Schneider
Electric

Safetyset
Turvallisempi ote elämään



SoftOne®

 **TAITOTALO**

TUKKU Immonen
Tuonti- ja tukkuliike Importer and wholesaler

VANDERBILT

VMIT

LIIKETOIMINTAKAUPPA VAI OSAKEKAUPPA?

Vanhojen omistajien päättäessä luopua yritystoiminnasta on tavanomainen hyvä ratkaisu myydä osakeyhtiön osakkeet uudelle omistajalle, jolloin uusi omistaja astuu edellisten tilalle ja itse yrityksen liiketoiminta ja sopimussuhteet pysyvät entisellään. Joissakin tilanteissa vanhat omistajat saattavat kuitenkin haluta pitää osakeyhtiön itsellään ja myydä vain sen liiketoiminnan joko kokonaan tai osittain. Tässä kirjoituksessa tarkastellaan näiden vaihtoehtojen joitakin keskeisiä käytännön eroja.

LIIKETOIMINTAKAUPPA

Osakkeenomistajien näkökulmasta liiketoiminnan myynti voi tarjota tiettyjä etuja:

Myydällä osan tai kaikki liiketoimintansa osakeyhtiö voi realisoida arvoa osakkeenomistajilleen. Tämä voi olla erityisen hyödyllistä, jos yhtiössä on liiketoimintoja, jotka eivät ole ydinliiketoimintaa tai jotka eivät tuota odotettua tuottoa.

Myydällä vähemmän tuottavat tai epäolennaiset liiketoiminnan osat yhtiö voi keskittyä paremmin ydinliiketoimintansa kehittämiseen. Tämä voi johtaa parempaan tehokkuuteen ja kannattavuuteen pitkällä aikavälillä.

Liiketoimintojen myynti voi lisätä yhtiön käteisvaroja, mikä antaa yhtiölle enemmän joustavuutta investointeihin, velkojen maksuun tai osinkojen jakamiseen osakkeenomistajille.

Liiketoimintojen myyminen voi myös auttaa yritystä vähentämään riskejä, erityisesti jos myydyt liiketoiminnot ovat olleet riskialttiita.

Tämä voi parantaa yhtiön kokonaisriskiprofiilia ja tehdä siitä houkuttelevamman sijoituskohteen.

Koko liiketoiminnan kaupassa myyjä siirtää yrityksen kaikki laitteet, asiakassuhteet ja mahdollisesti immateriaalioikeudet toiselle yritykselle, jolloin myyjäyhtiön velvoitteet jäävät lähtökohtaisesti edelleen sille itselleen.

Liiketoimintakaupassa myyjällä on mahdollisuus räätälöidä kauppaa sisältämään vain sellaiset yrityksen osat, joista halutaan luopua, ja pitää edelleen loput. Yhtenä keskeisenä haittapuolena on esimerkiksi se, että yhtiön sopimusten ollessa myyjäyhtiön nimissä ne saatetaan joutua neuvottelemaan uudestaan liiketoimintakaupan takia.

OSAKEKAUPPA

Osakekannan kaupassa sekä itse osakeyhtiö, että sen myötä kaikki yrityksen liiketoiminnot, varat ja velvoitteet siirtyvät uudelle omistajalle, mikä on usein tehokkaampi ja suoraviivaisempi prosessi kuin liiketoimintojen myynti.

Neuvottelujen tarvetta on omiaan vähentämään se, että osakekaupassa siirtyvät samalla kaikki yrityksen sopimukset, tai oikeammin sanottuna sopimukset pysyvät ennallaan, koska sopijapuoli pysyy samana vain yrityksen omistuksen vaihtuessa.

Osakekannan kaupassa myyjä voi saada suuremman kokonaisostohinnan, ja koko liiketoiminnan myynti osakekaupalla voi olla yksinkertaisempi prosessi, koska muun muassa ei ole tarvetta neuvotella sopimuksia uudestaan.

Ostaja ottaa osakekaupassa vastuun liiketoiminnan vero- ja muista velvoitteista, minkä lisäksi myyntivoitot verotetaan usein alhaisemmalla pääomavoittoverokannalla kuin liiketoimintakaupassa. Lisäksi osakekaupan kiistattomia etuja myyjän kannalta ovat mahdollisten tulevien vastuiden, kuten tuotevastuiden tai sopimusoikeudellisten vaateiden välttäminen. Vaikka vastuut kohdistuvatkin ensisijaisesti osakeyhtiöön, on niillä usein heijastusvaikutuksia omistajiin muun muassa sitä kautta, että niillä voi olla negatiivista vaikutusta omistuksen arvoon.

HUOMIOITAVAA MOLEMMISSA VAIHTOEHDOISSA

Myyjän tulisi huomioida molemmissa vaihtoehtoisissa useita onnistumisen kannalta keskeisiä tekijöitä:

Ensimmäinen askel on koota luotettava neuvonantajatiimi, joka koostuu tyypillisesti omistajista, hallituksen jäsenistä, juristista ja kirjanpitäjästä. Tämä tiimi auttaa arvioimaan yrityksen alustavan arvon, mikä on kriittinen osa myyntiprosessia. Arvion arviointi auttaa asettamaan realistiset odotukset myyntihinnalle.

Myyjän tulee varmistaa, että kaikki taloudelliset tiedot ovat ajan tasalla ja järjestyksessä. Tämä sisältää taseen, tuloslaskelman ja kasvitalaskelman sekä muut oleelliset liiketoiminnan dokumentit.

Seuraavaksi on tunnistettava potentiaaliset ostajat. Tämä voi sisältää sekä strategisia että rahoituksellisia ostajia. Myyjä voi myös harki-

ta liiketoimintavälittäjän tai M&A-neuvonantajan palkkaamista auttamaan oikean ostajan löytämisessä.

Ostajan tehtävänä on suorittaa due diligence, joka on kattava tutkimus myytävän yrityksen varoista, velvoitteista ja toiminnoista. Myyjän kannattaa valmistautua tähän prosessiin hyvissä ajoin. Prosessia on usein omiaan nopeuttamaan ja helpottamaan, jos myyjä tekee oma-aloitteisen alustavan due diligence -tutkimuksen ja esittää sen tulokset ostajalle.

Myyntiprosessiin kuuluu asianmukaisten sopimusten, kuten aiesopimuksen ja ostosopimuksen laatiminen ja neuvottelu. Tässä vaiheessa myyjän ja ostajan juridiset neuvonantajat ovat avainasemassa.

Myyjä ja ostaja sopivat yleensä siirtymäkaudesta, joka voi olla pituudeltaan joitakin vuosia. Tämä sisältää henkilöstön, avainasiakkaiden ja toimittajien esittelyn sekä tarvittavan koulutuksen tarjoamisen, ja usein myös avainhenkilöiden sitoutumisen yrityksen palvelukseen tietyksi ajaksi.

Myyntiprosessi molemmissa vaihtoehtoisissa voi olla monimutkainen ja aikaa vievä, ja se vaatii huolellista suunnittelua. Jokainen kauppa on ainutlaatuinen, ja eri tekijät, kuten yrityksen rakenne, markkinatilanne ja osapuolten tavoitteet, vaikuttavat myyntiprosessin kulkuun.

JUKKA RAHIKKALA
asianajaja, lakimies, 044 0400 004

Taianomaista joulua!

Oletko muuten jo kuullut tontusta,
jolla on erityisen tärkeä tehtävä?

Katso avaintontun tarina: abloy.fi/joulu



ABLOY